

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА (АСИСТЕНТСЬКА) ПРАКТИКА»

Компонента освітньої програми – *обов'язкова*

Освітньо-професійна програма	Філософія
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) – доктор філософії
Мова навчання	українська, англійська
Профайл викладача	Рупташ Ольга Василівна – зав. каф. філософії та культурології, д.ф.н., доцент; https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobotnyky/zaviduvach/
Контактний тел.	+380505791163; 0372-584878
E-mail:	o.ruptash@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6768
Консультації	очні: вівторок з 14.30 до 15.30 онлайн: за попередньою домовленістю

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – розвиток професійних умінь і навичок аспірантів для організації освітнього процесу, викладання філософських дисциплін згідно з вимогами до навчально-методичного та наукового забезпечення освітнього процесу, вирішення конкретних навчально-педагогічних задач в умовах реального освітнього процесу у ЗВО.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви змістових модулів і тем	Зміст завдань	Кількість годин					
		Робота з документами	Відвідування занять та ін.	Лекції	Семінарські	Проведення консультацій, інд. робота зі студентами	Самостійна робота
Модуль I. Аналіз та планування (пасивна частина)							
Тема 1. Нормативна база організації освітнього процесу в ЧНУ	- вивчення нормативної бази освітнього процесу (Закон України «Про вищу освіту», Статут ЧНУ, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти та ін.)	2	-	-	-	-	4
Тема 2. Структура ЗВО та специфіка діяльності кафедри	- ознайомлення зі структурою ЗВО (сайт, структурні підрозділи, відділи тощо); - вивчення структури, складу, основних ланок роботи та специфіки діяльності кафедри, - спостереження та аналіз роботи професорсько-викладацького складу кафедри	2					4
Тема 3. Навчально-методична робота та	- вивчення навчально-методичної документації кафедри (робочий	2					4

документація кафедри	план кафедри, НМК дисциплін, силабуси дисциплін, навчально-методичні розробки кафедри тощо); - планування навчально-виховного процесу, лекцій, семінарів і позааудиторних заходів					
Тема 4. Науково-педагогічна робота кафедри: наукова тема проекти, наукові праці	- ознайомлення з документацією кафедри, науковими планами, розробками, працями	2			-	4
Тема 5. Інститут стекхолдерів його завдання і діяльність	- ознайомлення з діяльністю стейкхолдерів ОП кафедри (здобувачами ВО, випускниками, працедавцями, українськими та закордонними партнерами та ін.)	2	-	-	-	4
Тема 6. Спостереження і аналіз відвіданих аудиторних занять викладачів кафедри (лекцій, семінарів)	- відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, наукових керівників, інших студентів-практикантів для накопичення педагогічного досвіду; - психолого-педагогічний аналіз відвіданих занять; - планування викладацької діяльності	10	-	-	-	10
Разом за модулем I.	50	20				30
Модуль II. Навчальна та виховна діяльність (активна частина)						
Тема 7. Підготовка навчально-методичного забезпечення НД (силабус, плани-конспекти лекційних і семінарських занять).	- ознайомлення з літературою, методичними розробками з навчальної дисципліни - аналіз силабусу НД, внесення пропозицій, - розробка силабусу / РП НД; - складання плану лекції з визначенням мети, завдань та етапів заняття; - проектування та виготовлення дидактичного матеріалу, необхідного унаочнення (презентації) з урахуванням оптимального використання традиційних і сучасних інструментів, новітніх інформаційних технологій для очного та дистанційного формату; - підготовка завдань до семінарського заняття, самостійної роботи студентів; - обговорення і затвердження матеріалів керівником практики	2	-	-	-	8
Тема 8. Види (поточний (форму-вальний) та підсумковий), форми (усна, письмова, тести) та методи контролю та оцінювання знань	- розробка завдань, тестів до семінарського заняття, поточного та підсумкового контролю; - перевірка письмових робіт Студентів	2	-	-	-	4

Тема 9. Самостійне проведення лекційних занять з студентами згідно із індивідуальним графіком	- проведення лекцій (4) за розкладом у закріпленій академічній групі	-	8	-	-	-
Тема 10. Самостійне проведення семінарських занять зі студентами згідно з індивідуальним графіком	- проведення семінарських занять (8) за розкладом у закріпленій академічній групі	-	-	16	-	-
Тема 11. Проведення консультацій та виховна робота	- відвідування та аналіз позааудиторних заходів; - проведення організаційно-наукової роботи зі студентами; - підготовка позааудиторного заходу в групі (у форматі кафедри чи факультету); - співпраця з куратором академічної групи	2			6	2
Разом за модулем II.	50	6	8	16	6	14
Модуль 3. Науково-дослідна діяльність аспіранта-практиканта						
Тема 12. Наукове дослідження: від проведення до апробації	- вивчення наукової та методичної літератури для вдосконалення педагогічної діяльності; - визначення актуальної проблеми методичного та/або психолого-педагогічного характеру; - виконання індивідуального дослідницького завдання (спостереження, анкетування, тестування) та складання звіту; - участь у роботі науково-методичних семінарів / науково-практичних конференцій факультету (кафедри) - індивідуальна робота зі студентами / керівництво науковими студентськими дослідженнями	-	-	-		6
Разом за модулем III.	10	-	-	-	4	6
Заліковий контроль						
Документація з асистентської практики	- підготовка та здача щоденника та звіту з практики	-	-	-	-	8
Захист практики	- представлення звіту та захист результатів асистентської практики; - участь у роботі кафедри та в обговоренні підсумків асистентської практики	2	-	-	-	-
Разом годин за темами і видами діяльності	120	30	4	6	2	78

ІНДЗ

Виконання індивідуального дослідницького завдання передбачає:

- визначення актуальної проблеми методичного та/або психолого-педагогічного характеру;
- проведення дослідження – психолого-педагогічного спостереження, анкетування, тестування;
- підведення підсумків, складання звіту.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Аспірант/ка зобов'язаний/а в повному обсязі виконати програму практики, провести *не менше 2-х залікових занять з філософських дисциплін*, підготувати *звіт за результатами практики* та представити його на захисті.

Звіт практиканта (Додаток 2) є основним звітним документом, який містить:

- щоденник, що фіксує всі форми роботи під час практики (Додаток 1);
- тексти лекцій, які прочитала/в практикант/ка;
- методичні розробки відповідних семінарських занять;
- відгук керівника практики про проходження практики аспіранткою/ом з оцінкою її/його навчально-методичної та організаційної роботи в ЗВО;
- рекомендації щодо вдосконалення організації та проведення практики

Терміни оформлення звітної документації здобувачами ВО та **підведення підсумків** практики.

Виконання практики завершується підготовкою звіту та інших документів та затвердженням звіту про практику на засіданні кафедри філософії та культурології. Матеріали звіту готують щоденно, відповідно до плану практики, а оформлення документації студенти здійснюють упродовж останнього тижня практики.

Звіт та витяг з протоколу засідання відповідної кафедри про його затвердження аспірант/ка подає до відділу аспірантури та докторантури. Зазначену документацію зберігають в особовій справі здобувача й розглядають під час атестації за навчальний рік.

До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

Під час **затвердження** звіту про проходження практики **об'єктами оцінювання** є:

- знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича;
- знання про структуру ЗВО, факультету, кафедри; основні ланки освітнього процесу, специфіку діяльності кафедри, основні види роботи науково-педагогічного працівника ЗВО; роль і завдання стейкхолдерів, основні форми співпраці ЗВО з партнерами ОП;
- вміння чітко, доступно, логічно, послідовно й аргументовано висловлювати власну думку;
- навички вільного користування понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією;
- вміння систематизувати й узагальнювати теоретичний і практичний матеріал (ключові філософські проблеми минулого й сьогодення, основні напрямки, концепції, теоретико-методологічні школи світової й української філософії; прийоми, методи, техніки і технології навчання, контролю й оцінювання якості навчання);
- вміння формулювати висновки, синтезувати соціально-філософські й гуманітарні знання та практики у науково-педагогічній діяльності;
- навички застосування здобутих професійних знань з філософії у практичній педагогічній діяльності;
- вміння аналізувати й оцінювати власну діяльність.

Диференційований **залік** з практики оцінюється за **100-бальною** шкалою.

Загальна оцінка роботи кожного аспіранта є комплексною, проте, не середньоарифметичною. Вона виводиться з урахуванням якості виконання кожного виду роботи і здобутих результатів.

Оцінювання модулів. Асистентська практика складається з трьох модулів.

Перший модуль присвячений вивченню документації (≤ 10 балів), спостереженню та аналізу відвіданих занять, а також плануванню подальшої роботи (≤ 10 балів).

Максимальна кількість балів за перший модуль складає 20 балів. Оцінка виставляється керівником у щоденнику практики.

Під час проходження другого модулю аспіранти готуються та самостійно проводять заняття з навчальної дисципліни, а також консультації і/або виховний захід. Складання планів лекцій з визначенням мети, завдань та етапів занять; проектування та виготовлення дидактичного матеріалу, необхідного унаочнення (презентації) оцінюється у ≤ 12 балів; підготовка завдань до семінарських занять, самостійної роботи, тестів ≤ 10 балів, проведення консультацій і/або виховного заходу ≤ 8 балів.

Максимальна кількість балів за другий модуль складає 30 балів. Оцінка виставляється керівником у щоденнику практики.

Третій модуль стосується науково-дослідної діяльності аспіранта-практиканта. Під час його проходження оцінюється вміння аспіранта визначати актуальну проблему методичного та/або психолого-педагогічного характеру, проводити психолого-педагогічне дослідження (спостереження / анкетування / тестування), готувати звіт або здійснювати наукове керівництво студентським дослідженням (≤ 10 балів); брати активну участь у роботі науково-методичних семінарів / науково-практичних конференцій кафедри/факультету (≤ 5 балів).

Максимальна кількість балів за третій модуль складає 15 балів. Оцінка виставляється керівником у щоденнику практики.

Оформлення документів про проходження практики оцінюється у ≤ 20 балів.

(Зокрема, щоденник практики ≤ 10 балів). Оцінка виставляється керівником.

Усний звіт про практику оцінюється у ≤ 15 балів. Оцінку виставляють науково-педагогічні працівники кафедри, присутні під час затвердження звіту на засіданні кафедри.

Залікова оцінка (ЗО) результатів асистентської практики аспіранта є сумою балів (\mathring{a}), отриманих за три модулі ($M1+M2+M3$), оформлення документів (звіт і зокрема щоденник) (ОД) і балів, виставлених комісією за усний звіт про практику: доповідь і відповіді на запитання членів професорсько-викладацького складу кафедри (УЗ): $ZO = \mathring{a} (M1 + M2 + M3 + OD + UZ) \leq 100$

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка «відмінно» (А- 90-100) виставляється студентці/у, яка/ий:

- виконала/в програму практики у повному обсязі;
- виявила/в ґрунтовні теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в відмінні знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, факультету, кафедри; про основні ланки освітнього процесу, специфіку діяльності кафедри, основні види роботи науково-педагогічного працівника ЗВО; роль і завдання стейкхолдерів, основні форми співпраці ЗВО з партнерами ОП;
- засвідчила/в вміння чітко, доступно, логічно, послідовно й аргументовано висловлювати власну думку, подавати теоретичний матеріал під час викладання; вільно користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією;
- виявила/в вміння систематизувати й узагальнювати теоретичний матеріал (ключові філософські проблеми минулого і сьогодення, основні напрямки, концепції, теоретико-методологічні школи світової й української філософії);
- продемонструвала/в практичні вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін (прийоми, методи, техніки і технології навчання, контролю й оцінювання якості навчання);
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримав оцінку «відмінно» за кожне

з них;

- розробила/в завдання, тести до семінарського заняття, поточного та підсумкового контролю;
- перевіряла/в письмові роботи студентів;
- провела/вів консультації для студентів і/або виховний захід і отримала/в оцінку «відмінно»;
- продемонструвала/в вміння аналізувати й оцінювати власну діяльність;
- вчасно подала/в на кафедру правильно оформлені документи про проходження практики, передбачені цією програмою;
- виконала/в індивідуальне дослідницьке завдання на високому рівні, аргументовано представила/в методологію і результати дослідження під час захисту АБО здійснила/в керівництво науковим студентським дослідженням, результатом якого стали виступ студента на конференції з публікацією тез доповіді;
- брала/в активну участь у науково-методичних семінарах і/або науково-практичних конференціях кафедри (факультету, ЗВО).

Оцінка «добре» (В- 80-89) виставляється студентці/у, яка/ий:

- виконала/в програму практики у повному обсязі;
- виявила/в добрі теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в добрі знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, факультету, кафедри; основні ланки освітнього процесу, специфіку діяльності кафедри, основні види роботи науково-педагогічного працівника ЗВО; роль і завдання стейкхолдерів, основні форми співпраці ЗВО з партнерами ОП;
- засвідчила/в вміння чітко, доступно, логічно, послідовно й аргументовано висловлювати власну думку, подавати теоретичний матеріал під час викладання; користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією;
- продемонструвала/в належні практичні вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін (прийоми, методи, техніки і технології навчання, контролю й оцінювання якості навчання);
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримав оцінку «відмінно» або «добре» за кожне з них;
- розробила/в завдання, тести до семінарського заняття, поточного та підсумкового контролю;
- провела/вів консультації для студентів і/або виховний захід і отримала/в оцінку «добре» або «відмінно»;
- продемонструвала/в вміння аналізувати й оцінювати власну діяльність;
- вчасно подала/в на кафедру належно оформлені документи про проходження практики, передбачені цією програмою;
- виконала/в індивідуальне дослідницьке завдання на достатньому рівні, представила/в методологію і результати дослідження під час захисту АБО здійснила/в керівництво науковим студентським дослідженням, результатом якого стали виступ студента на конференції з публікацією тез доповіді;
- брала/в участь у науково-методичних семінарах і/або науково-практичних конференціях кафедри (факультету, ЗВО).

Оцінка «добре» (С 70-79) виставляється студенту, який:

- виконала/в програму практики;
- виявила/в добрі теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в достатні знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, факультету, кафедри; основні ланки освітнього процесу; роль і завдання стейкхолдерів;
- засвідчила/в вміння чітко, доступно та послідовно висловлювати власну думку, подавати

теоретичний матеріал під час викладання; користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією;

- продемонструвала/в достатні практичні вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін;
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримала/в оцінку «добре» за них;
- провела/вів консультації для студентів або виховний захід і отримала/в оцінку «добре»;
- вчасно подала/в на кафедру належно оформлені документи про проходження практики, передбачені цією програмою;
- виконала/в індивідуальне дослідницьке завдання на достатньому рівні, представила/в методологію і результати дослідження під час захисту;
- брала/в участь у науково-методичних семінарах і/або науково-практичних конференціях кафедри (факультету, ЗВО).

Оцінка «задовільно» (D 60-69) виставляється студентці/у, яка/ий:

- виконала/в програму практики;
- виявила/в достатні теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в достатні знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, факультету, кафедри; основні ланки освітнього процесу;
- засвідчила/в вміння висловлювати власну думку, подавати теоретичний матеріал під час викладання; користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією на достатньому рівні;
- продемонструвала/в достатні практичні вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін;
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримала/в оцінку «задовільно» або «добре» за кожне з них;
- провела/вів консультації для студентів або виховний захід і отримала/в оцінку «задовільно» або «добре»;
- вчасно подала/в на кафедру оформлені документи про проходження практики, передбачені цією програмою;
- виконала/в індивідуальне дослідницьке завдання або брала/в участь у науково-методичних семінарах або науково-практичних конференціях кафедри (факультету, ЗВО).

Оцінка «задовільно» (E 50-59) виставляється студентці/у, яка/ий:

- виконала/в програму практики;
- виявила/в достатні теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в достатні знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, основні ланки освітнього процесу;
- засвідчила/в вміння висловлювати власну думку, подавати теоретичний матеріал під час викладання; користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією на мінімальному рівні;
- продемонструвала/в окремі вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін;
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримала/в оцінку «задовільно» за кожне з них;
- провела/вів консультації для студентів або виховний захід і отримала/в оцінку «задовільно»;
- подала/в на кафедру оформлені документи про проходження практики, передбачені цією програмою.

Оцінка «незадовільно» (FX 35-49) виставляється студентці/у, яка/ий:

- виконала/в програму практики менше ніж на 50%;
- виявила/в окремі теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в недостатні знання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, основні ланки освітнього процесу;
- засвідчила/в недостатнє вміння висловлювати власну думку, подавати теоретичний матеріал під час викладання, користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією;
- не продемонструвала/в вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін;
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримала/в оцінку «задовільно» або «незадовільно» за кожне з них;
- провела/вів консультації для студентів або виховний захід і отримала/в оцінку «задовільно» або «незадовільно»;
- подала/в на кафедру оформлені не належним чином документи про проходження практики, передбачені цією програмою.

Для виставлення оцінки «незадовільно» достатньо, щоб 2-3 критерії були виконані на незадовільному рівні.

Оцінка «незадовільно» (F 0-34) виставляється студенту, який:

- виконала/в програму практики менше ніж на 50%;
- виявила/в окремі теоретичні знання з філософії;
- продемонструвала/в незнання основних положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ ім. Ю. Федьковича; про структуру ЗВО, основні ланки освітнього процесу;
- засвідчила/в невміння висловлювати власну думку, подавати теоретичний матеріал під час викладання, користуватися понятійно-категорійним апаратом філософії, сучасною українською філософською термінологією;
- не продемонструвала/в вміння та навички з методики викладання філософських дисциплін;
- провела/ів залікові лекційні й семінарські заняття і отримала/в оцінку «незадовільно» за кожне з них або не провела/ів ні лекційні, ні семінарські заняття;
- провела/вів консультації для студентів або виховний захід і отримала/в оцінку «незадовільно» або не провела/ів ні консультацію, ні виховний захід;
- подала/в на кафедру оформлені неналежним чином (або не подала/в) документи про проходження практики, передбачені цією програмою.

Для виставлення оцінки «незадовільно» достатньо, щоб 2-3 критерії були виконані на незадовільному рівні.

Прим.: згідно з п.6 «Положення про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (2021), аспіранти, робота яких визнана як незадовільна, зобов'язані, за рішенням вченої ради факультету/інституту, пройти практику повторно без відриву від занять.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співпраці та академічної доброчесності. Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу під час вивчення навчальної дисципліни регламентовано:

- ✓ «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія

Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahi_2023plusdodatky-31102023.pdf

Студенти, як і викладачі, несуть особисту відповідальність за випадки порушення відповідних норм, враховуючи плагіат, списування, фальсифікацію тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше – бали, зараховані студентам за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності призводить до анулювання нарахованих за виконані попередні види роботи з НД балів.

Використання електронних додатків на основі ШІ вітається як сучасний інструмент для самоосвіти і виконання окремих завдань, які не передбачають самостійної усної чи письмової відповіді студентки/а на поставлене питання чи розв'язання завдання, самостійного прочитання текстових фрагментів, перегляду відеоматеріалів, їхнього аналізу, розуміння та авторського (творчого) викладу результатів такої роботи студенткою/ом. У всіх інших випадках використання таких додатків без чіткого зазначення як і з якою метою вони використовувалися вважається порушенням норм академічної доброчесності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Адаменко Н. Світові практики методики викладання філософії: історія та сучасний стан.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2013_28_3

Аксіологія освіти в сфері комунікативної культури: ціннісні акценти; комунікативні тенденції; дистанційний формат: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Хрипко С.А. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 270 с.

Бахмач Л. Ідея тьюторської системи навчання в класичних університетах. Збірник наукових праць // Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Вип. 1. 2019. С. 12–18.

Богуца Ю. Методичні рекомендації до виконання завдань психолого-педагогічної характеристики на особистість та колектив. Глухів, 2014. URL: http://ppk.gnpu.edu.ua/images/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96_%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%9F%D0%A5.pdf

Видриган М. В. Методика викладання філософії: навч. посіб. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького 2020. 180 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/4080/1/vidrigan.pdf>

Гемпель М., Вімер Ш., Зекира А. Якісне тьюторство – посібник для викладачів та керівників / пер. з нім. Я. Іваненко. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. 58 с.

Дубровинський Г. Р. Методика проведення «універсальної» соціометрії // Вісник Національного університету оборони України. 2012. № 2 (27). С. 159-164. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnaou_2012_2_32.pdf

Дяченко-Богун М. Активні методи навчання у вищому навчальному закладі // Витоки педагогічної майстерності. 2014. Вип. 14. С. 74-79. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4444/1/Djachenko.pdf>

Губерський Л.В. Філософія і освіта: зустріч перспектив // Філософська думка. 2013, №5. С. 6-13.

Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. 112 с.

Закон України «Про освіту» URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>

Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2235/>

Інтерактивні методи навчання у вищій школі : монографія / Д. П. Антюшко, В. С. Володавич, Л. І. Сєногінова та інші. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 189 с.

Кант І. Відповідь на питання: Що таке Просвітництво? / [пер. з нім. М. Ласло-Куцюк]. Всесвіт, 1989. №4. С. 135-138.

Конверський А. Є. «Модель філософа» в освітній традиції Київського університету // Філософська думка. 2013, №5. С. 14-25.

Кулик О. Роль філософії в університеті // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2018. Вип. 21. С. 46-51. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/21_2018/8.pdf

Національна доктрина розвитку освіти. Затв. Указом Президента України від 17 квіт. 2002 р. № 347// Освіта. 2002. 24 квіт. 1 трав. (№26). С. 2-4.

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>

Огаркова Т. Болонський процес – ідея "п'ятої свободи" в сучасному суспільстві знань.// <http://www.istu.edu.ua/pro-mntu/mizhnarodni-zvjazki.html#3>

Психолого-педагогічна характеристика студента. Зразок. URL: <http://hk.dut.edu.ua/docs/articles/380/%D0%97%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%BA%20%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%85%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0.pdf>

Соціометрія: методичні вказівки до виконання ІНДЗ / Укл.: Філіпчук Н.В., Сибірка Л.А., Тодорюк С.І. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 30 с

Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. К.: Кондор, 2011. 628 с.

Фрейре П. Педагогіка свободи: етика, демократія і громадянська мужність. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 124 с.

Янченко Т.В. До витоків становлення дистанційної освіти. Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії: зб. тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю / ред. кол.: Топузов О.М., Сисоєва С. О., Дічек Н.П. Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 2020. С. 61–64.

Ярошенко А. Ціннісний дискурс освіти: Монографія. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. 156 с.

Arafat, M. Adoption of Digital Technology in Education transforming Pedagogical Style [Впровадження цифрових технологій в освіті, що трансформують педагогічний стиль] // Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти. зб. наук. праць. Київ, 2021(1), С. 12-16. URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/DEU/article/view/15731/23024>

Goucha, M. Philosophy, a School of Freedom: Teaching Philosophy and Learning to Philosophize: Ptatus and Prospects. UNESCO Publishing, 2007. 279 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000154173>

Statement on the Role of Philosophy Programs in Higher Education American Philosophical Assotiation. URL: https://www.apaonline.org/page/role_of_phil

Subject Benchmark Statement for Philosophy. The Quality Assurance Agency for Higher Education. [Стандарт викладання філософських дисциплін у бакалаврських програмах з філософії Агенства із забезпечення якості вищої освіти Великої Британії]. Gloucester, 2019 (December). URL: https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/subject-benchmark-statements/subject-benchmark-statement-philosophy.pdf?sfvrsn=6fe2cb81_5

Ресурси для створення навчального інтерактивного контенту

<https://www.mentimeter.com/> - сервіс для проведення миттєвих опитувань в аудиторії

https://www.canva.com/uk_ua/about/ - онлайн-інструмент графічного дизайну

<https://genial.ly/> - дозволяє створювати всі види дедактичних ресурсів;

<http://puzzlecup.com/crosswordru> – сайт для створення ребусів та кросвордів;

<https://www.thinglink.com/> - дозволяє створювати мультимедійні плакати;

<http://www.jigsawplanet.com> – створення навчальних пазлів.